

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

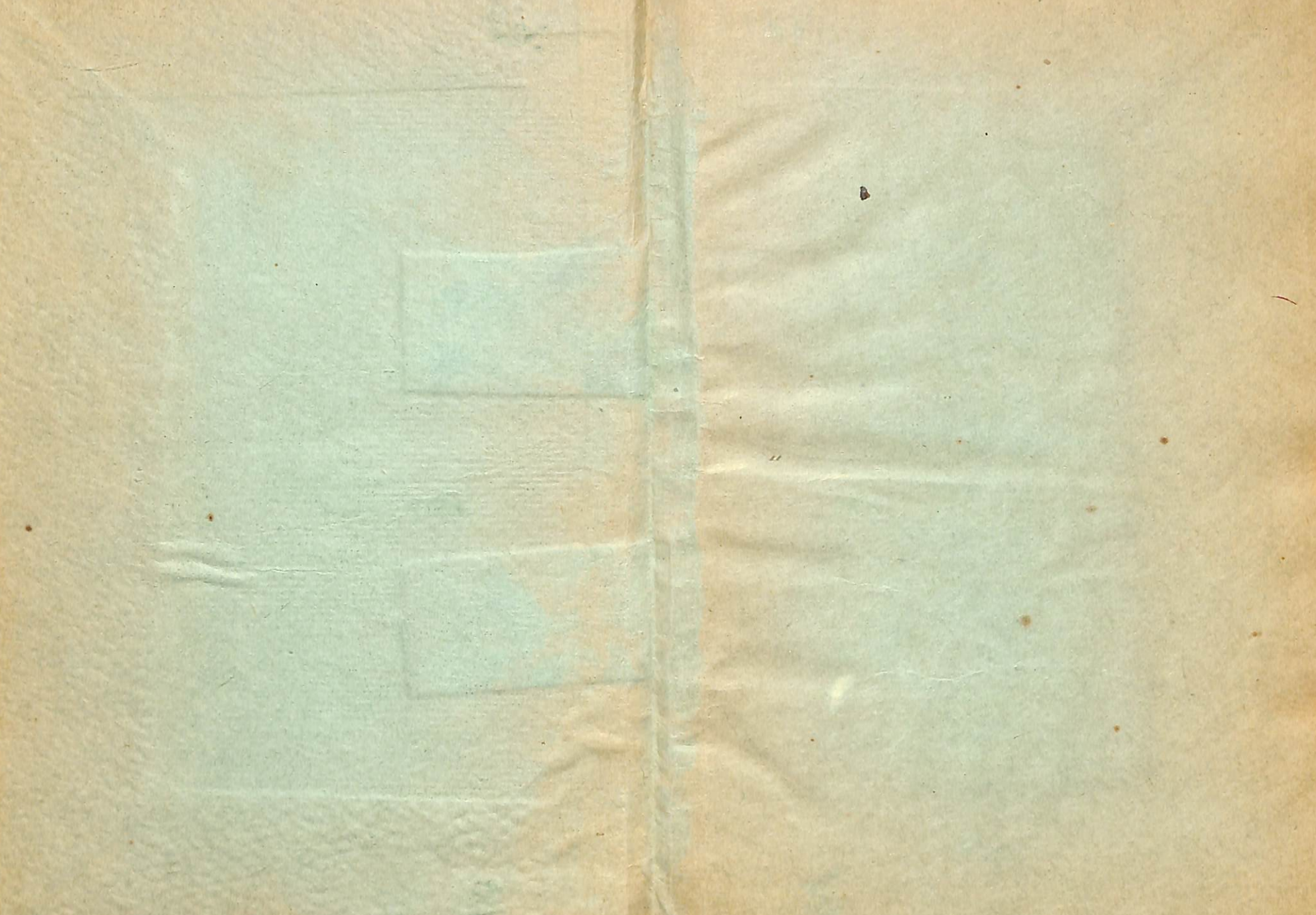
Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

12897

291-99
U-12

1891

31542-2

Մ-12

Հրատարակութիւն Ներսիսի Սիմեոնեանց

ԿԸՌԹ-ԿԸՌԹ

ՎՕԴԵՎԻԼ ՄԷԿ ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՎ

ՀԱՅԵՐԵՆ, ՌՈՒՍԵՐԵՆ ԵՒ ԹՈՒՐԿԵՐԵՆ
ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ.

Հեղինակութիւն

Վ. ՄԱԿԱԹԵԱՆ (ՇՆԵԱԶՄԻ)

ԵՐՐՈՐԿ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍ

Տպարան Մոսկու վարդանեանի

1891

2942

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

Дозволено цензурою Тифлисъ 12 Сентября 1890 г.

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

ՊՐԻՆՏ-ՊՐԻՆՏ

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

Անդրեյ Պետրովիչ Բորչեվսկի—**Ձ.ու.ս** աստիճանադր, 40 տարեկան:

Ելենա—նորա կինը 25 տարեկան:

Մուրադ աղա—Բորչեվսկու դրացին, բուրք 45 տարեկան:

Անմադ—նորա որդին 10 տարեկան:

Պողոս—Աշտարակեցի կատեպան (այգեպան) 30 տարեկան:

Իվան—Բորչեվսկու տան ծառան:

Անցքը պատահում է Երեւան քաղաքում 187 . . .
թուականին:

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՁԵԻՆԲԸ.

ԱՆԴՐԷՅ ՊԵՏՐՈՎ ԻՉ ԲՕՐՇՉԵՎՍԿԻ ուսուստիճանադր, առաջին անգամ՝ դուրս է գալիս խալաթով, իսկ երկրորդ անգամ՝ վոյեննի սերթուկով. ԵԼԷՆԱ նորա կինը, տանու հագուստով, գլուխը բաց:

ՄՈՒՐԱԴ—ԱՂԱ նոցա դրացին, թուրք, գլուխը ածիլած, գտակը թարաքեամի կոլօր գտակ կարմիր մորթից—կարճ շապիկ, արխալուղը սև լաստիկ, կուրծքը անկոճկիլ, թեքերը բաց, շալվարը կապոյա մահուդ, գոտին հասարակ չիթից, թեքերը կարճ գէյմա, նրա վրայից աբայ, ոտքին կարմիր գուլպաք և բարձրակրունկ քոշ, մատները հինա դրած, մորթուքը կոլօր և կարճ:

ԱՀՄԸԿ նորա որդին, կապոյտ արեւալուզ, կուրծքը
 անկոճկիլ, շեթից գօտի, գլխին մի սպիտակ թաջ,
 ոտաշորը սպիտակ և լայն, սպիտակ գուլպայ և քօշ:
 ՊՕՂՈՍ ԱՇՏԱՐԱԿԵՑԻ կատեպան, կօլօր հասա-
 րակ մորթիից գտակ, սպիտակ հասարակ քայլէ չէր-
 քէզի չուխայ փէշէրքը ծալած մին միւսի վրան ետե-
 ւում և մէկի ծայրը ամբացրած գոտիից—կաշիէ գո-
 տի, խանչալ հասարակ, ոտաշորը կապոյտ, զան-
 ցեալ ոտքին չուստ:

ԻՎԱՆ առհասարակ դէնչչեկի հագուստով:

ԿԼՈՒԹ-ԿԼՈՒԹ

(Տեսարանը ներկայացնում է եւրոպական ձևով զար-
 դարած սենեակ):

ԻՎԱՆ (ձեռքին աւելի):

Փու տի պրօպրետ! Ա վէդ, էյ բօղու, զաբըլ,
 շտօ սեւօղնեայ րաժդենիե կումուշկի Մատ-
 րեօնի: Անա բուդետ սերչատ նա մենեայ,
 նա դօ բի էյ կրասնենկի պլատօչեկ կուպիտ
 (թողնում է աւելելը, հանում է գրպանից
 օղի եւ խմում է): Զա մի լօե զդրաւիե կու-
 մուշկի Մատրեօնի: (Շիշը ձեռքին, երգում
 է եւ շիշը դնում աթոռի մօտ) 'ի կումուշ-
 կայ, ի գալուբուշկայ, կումայ մայեայ, կու-
 մայ մայեսայ, կումայ դճէնկայ եւ այլն: Անէ
 սխադիտ—լի կը նէյ պակուդայ մայի սպեատ.
 (սրբում է) սնեօու էյ կուրիցու, ա կուրիցա
 ժիրնայեայ, տօչնօ մայեա Մատրեօնա, ատ-
 դամ էյ չադրու, շտօ նա-մէդնի ստասչիլ ու
 արմեանկի վա դվարէ, զա էտօ րազօվ պետ-
 նադըրտ պացէլույու եեօ, ա զավտրա ատվե-
 դու նա մայդան էշակա, պրադամ եվօ իկուպլ-
 յու նա վիրուչկու էյ նա պլատիե, տադդա

անա մենեա օջեննա բուրէտ լիւբխտ: Ա եա դումայու արմեանկա ի տեպեր բուգանտսեա զա չադրու: Ի դու, վիժու, վարատայ ատվօրենի, սմատրիու. . . , տամ—ժէ վա դվաբէ, նա վերեովկէ բաղլէշէնը մընօգօ բէլիեա: Եա տուգա, սկամանդովալ բազ, դվա, տրի, ի ըս չադրօյ պօդ միշկոյ պայալիլսեա եա նա ուլիցէ, տօյլիօ, տօյլիօ պրաշօլ դվա շագայ, սլիշու արմեանկա ի ի՛հ. . . կրիչիտ, ֆօղիմ գլուխտ, դա ֆօղիմ գլուխտ: Ա եա բունտօ նա սամօմ տօ դէլէ գլուխ. մալցկոմ պրապօլղ դօ դրուգոյ ուլիցի, ա ատտուգայ դրալկայ ի զադալ. (երկու մատով չրթտացնելով):

ԵԼԷՆԱ

(Կողմնակի դռնից երեւալով): Շտօ տուտ զամէշկալսեա. իդի, պասմատրի խտօ տամ ըտտօչիտսեա վը կալիտկու (կրկին հեռանում է):

ԻՎԱՆ

(Ետեւից) Իգու, բարինեա, իգու (մի կողմը). Պըրակեատիա չուտ սլէտ պադիմախուտսեա, գդէ տի տուտ ուսպէեշ սխադիտ կը Մատրեօնէ:

ԵԼԷՆԱ (դռնից)

Սկարէյ ժէ.

ԻՎԱՆ

Սէյ չատ:

ԵԼԷՆԱ

(Իեմը դուրս գալով եւ աթոռները կարգի դնելով) Ուժ ուսպէլ նալիզատսեա: Կակ տեբէ նէ ստիգնօ, Իվան:

ԻՎԱՆ

Եյ բօղու, բարինեա, եա սեւոգնեա նիշուտ նէսպիլ:

ԵԼԷՆԱ

Բազլէ նէ վիդատ նա տվաեօմ լիցէ: Շտօ տի բասկազիվաեշ:

ԻՎԱՆ

Եա տօլիօ ադին գլատօկ վօդրչիի գլատնուլ, բարինեա. իզլինիատէ, բօլշէ նէ բուգու:

ԵԼԷՆԱ

Խարաշօ, իդի, իդի, տամ ստուչատսեա (Իվանը շտապով դուրս է գնում: Ելէնան ետեւից): Նու դա, տօյլիօ ադին գլատօկ, դա տի չերէզ կաժդույու մինուտու գլատաեշ կակ պօ բէցէպտու (գտնելով օղիով շիշը աթոռի մօտ): Կակ ժէ, օն ադին գլատօկ տօլիօ գլատնուլ, վիդնօ: Վօտ անա, տօջնօ ըզդէս բասպիվօջնաեա, վը կաժդօմ ուգլու ու նեվօ դալժնա ըստայեատ բուտիլկա ըս վօդկօյ (հոտ է քաշում). ըսկա-

զանձ՝ «սալդաթ» ի կոնչէնօ, եղջօ բօժեա-
սա «եյ բօղու նէ պիլ բարինեա»: Լիշ բի բըլա
փօտկայ, ի գօրեա մալը. սլօլօմ նետ դնեան,
կաղդայ բի օն նէ բըլ պեան. (Իվանը ներս
է մտնում) Նու շտօ խոտ տամ տակ ըանօ
զաստուչարեա. նի տալարիշչի-լի տվայի:

ԻՎԱՆ (վեզը քորելով)

Կակօյ-տօ տատարին բարինա սպրաշիլաեա:
ԵԼԷՆԱ

Ապեատ վրբօա: Կաժէտսեա տերէ տրուդ-
նօ ատուչիտ:
ԻՎԱՆ

Եյ բօղու, բարինեա, եա սալսէմ նէ վի-
նօլատ:
ԵԼԷՆԱ

Դա տի ըազվէ կաղդայ նիբուդ բըլ պրավ:
Տի վսեղդայ ի վսեօ դելսեշ նա պերեկօր:
ԻՎԱՆ

Եա ստարաիւս ուզադիտ վա վսիօմ:
ԵԼԷՆԱ

Ի պատամու վսեղդայ, նէ ուբերալ կօմ-
նատի, բէժիշ նա բազար:
ԻՎԱՆ

Նէ վսեօ ըալնօ, բարինեա:
ԵԼԷՆԱ

Կակ ժէ վսեօ ըալնօ. նէ ուսպէեշ պրօ-

դրաթ գլազա, տի ուժէ նա բազարէ, ի
ուժէ վազվրաշչաեշսեա ըս կրամնիմ նօսօմ:
ԻՎԱՆ

(Մտալով քիթը ցոյց տալով) Էտօ առ խօ-
լօդու. . .

ԵԼԷՆԱ

Լէտօմ դա առ խօլօդու: Տակ տի վէրնօ-
ի բուտիլիու պատամու ըզդէս ըսպրեատալ.
ըշտօբի նէ ատմարադիտ վօդկու:

ԻՎԱՆ

Էտա բուտիլկա ըս պօստնիմ մասլօմ: Եա-
իմ ըստուլեա վիտիրալ:
ԵԼԷՆԱ

Պէրէստան գլուպրստի ըասկազիվատ: Ա-
ըշտօ, տատարին ուշօլ:
ԻՎԱՆ

Տօջնօ տակ: Եա ըսկազալ, ըշտօ բարին-
իզվօլիտ պաչիվատ: (լսվումէ դռան բաղխոց)-
ԵԼԷՆԱ

Ըշտօ տի վիդումիվայեշ: Բարին դալնօ
փտալ: Վօն կաժէտսեա ապեատ ստուչատ-
սեա: (Իվանը գնում է): Ախ, կակ օն լիբիտ
վրատ եժեմիլնուտնօ: Վչերա պրինեսօս վմէս-
տօ սէլտէրէեա, կրէսալատ ի ուվէրեաեա մեն-
եա շտօ էտօ սէլտէրէյ. ա կաղդայ եա ըազսեր-
դիլաս, տօ օն ստալ ուվերեատ մենեա, շտօ
սէլտէրէյ ի կրէսալատ՝ էտօ ադնօ ի տօժէ:

Եժեմինուտնօ պեան: Ա էյ բօղու, գալարիտ,
նի կապլի նէ սիլ: Ի վէզ տակայա սվինեա:
Նապրիմէր, վազմեօտ, պլիւնէտ նա տարել-
կու ի տըրիօտ սվայիմի պարտեանկամի ի
ուվէրեանտ, ըշտօ աո սլիւնէյ բուդէտ լուչէ
բլէստէտ տարելկա (գնում է մի կողմով):

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

(Մտնում է միւս կողմից. իւր սրդի ԱՆ-
մադի ձեռքից բռնած-տարգաթին) փաշօլ
դըռեաք, եաման զադամ, շախան կուշայ,
թութ ըւաբաթայ: (ԱՆմադին) սաբր էյլա
օղլամ, սաբր էյլա. ինդի ուռուս գեալը դի-
եարամ վերսըն սանըն թափուղընը: Ադընը
զա բիրիրամ բու էվի դաղըլմիշ ուռուսըն.
սօփ դըր նեա գեաճրումարդը: Եօխ—բօրշ—
օղլը թափտըմ:

ԱՀՄԵԱԳ

Փօմիուլու թուփուղըմը վերսըն գադաշ,
էօղգեասին իտամեանեամ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Իեաս, բեաս, սեան սաբր էյլա. փօմիուլ-
ու թուփուղընը ալլարամ:

ԱՀՄԵԱԳ

Դադաշ, մեան գեօրդըմ. օ փիան սալգաթ
նեադը քի ինդի կափիի աչտի, օ թութտի
թուփուղըմի: Դարսիջաղ բու եալեայ քիմի
կաչտըմ, նեակեադար իսլիշ, իսլիշ դէդըմ

Վերմադի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Դանըշմայ, օղուլ, ուռուս գեալըր: (ոտքի
ձայն):

ԱՀՄԵԱԳ

Հանը քի: Հէչ քիմ գեալըփ էյլամիր:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Պ՛հ, էյլա բիրիմ գեալիր բու էվի դա-
ղըլմիշ, հալա գեալմամիշտեան բու կադար
խեօֆլանըրամ, գեալանդա քի լափ գիլիմ
թութուլաջաղ (ոտքի ձայն): Ղուլաղ աս,
դիասան գեալան վար:

ԱՀՄԵԱԳ

Դեալեան էրմանիդը, ուռուս դագիլ:

ՆՈՅՆՔ Լ ՊՕՂՈՍ:

ՊՕՂՈՍ

Ա՛յ, ալլաճ սախլասըն, ադա Մուրադ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Խօշ գեօրդըխ, պարըն Փօխօս, քէֆըն նէջա-
դը. եախշի սեան մը:

ՊՕՂՈՍ

Եախշիեամ, ամմա բու գիւն քէփըմ խա-
րաբ օլդի, բու բօզբաշ օղլի ուռուսըն սալ-
գաթի, էշագըմի օղրուփ. գեալմիշամ շիքաթ
էլաջաղամ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Օլան նեա եաման սալդաթ տը բո՛ւ: Բիզիմ՝
դա բիր թովուղըմըզի թուլթըփ վերմըր, ու-
շադ, ախշամքիմի բուգիւն աղլիիփ, ինդի մեա-
զեասի օնդա դը նէջա կանդրաջաղամ սեօ-
զըմի ուուուսա:

ՊՕՂՈՍ

Սեան դա ուուուսջա բիլմիրսան:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Եանի բիր կօլայ բիլամ:

ՊՕՂՈՍ

Մեան էրմանիջա դիաջաղամ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Էրմանիջա օնա հէչ գադ կանդրմաղ օլմագ:

ՊՕՂՈՍ

Նիեա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Դասա բունըն նիեասի եօխտը, կամմագ
վեասսեալամ, գէնա մուսուրմանջա գէսեան
բեալքեա. . .

ՊՕՂՈՍ

Եուսի հա. . . նիեա էրմանիջալ բիլմաղ,
մուսուրմանջալ բիլմը:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Ախար էրմանի դիլի բիր դիլ դեայիլ, քի
օնը ադամ դանըշան, նեա բիլիմ հարդան:

չըխարդըփսըզ օնը:

ՊՕՂՈՍ

Էրմանի դիլի հարդան չըխըփ, օզի հարդան
չըխըփ, դիլ դա օրդան գաթըրըփ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Բիլդըմ-պարըն Փօխոս, ամմա ինջինմա
միաննեան, վալլահ դիլընըզ նեամեարբուլթ
դիլ դը, փիս դիլ դը:

ՊՕՂՈՍ

Ղահէ. . . իշի պըլու. . . օղարթանա փիս
օլդի, բի մուսուրմանջա դիլդան՝ դա փիս
օլդի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Բիր դիլըն դանըշըդի եագեար ագամ բիլ-
մասայ հարդա լայիղտը դանըշմաղ փիստը
քեաս նեա դը:

ՊՕՂՈՍ

Նէջան քի բիլմասա հարդա. . . .

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Բախ դէյիմ: Ուուուսըն դիլընի դանըշա-
սան միլթաշախիստ ադամլար կուլլուղընդա.
— գաչըմ ըզվօլթ, մալչիթ—վաշբլաղօրօթ, փը-
րաշայթ, սաբաք, Գիւրջի դիլընը, գեօզալ, գեօ-
զալ խանըմլարինան դանըշասան. շէնի ճիրիմ-
մեայ. . . վո՛ւյ, վո՛ւյ, վո՛ւյ (Մէջըը շարժելով):
Մուսուրման դիլինի, դանըշասան կայքիեա-
թիլի մեաջլիսլարդա մեասալան, սաֆայ գեալ-

դըն, մեանըմ սահաբըմ, օքի կալդի էրմանի
դիլի, օնըդա դանըշասան, մեասալան ֆիլան
երդա. . . . Չանընա սաղըրդ . . . Փօխօս . . .
ոնսէս . . . լաւէս . . . Փիլիպօղղ . . . Մառտը-
ռուս . . . քէլթեանը, քեանթեանըեալի:
Պեանհ, պեանհ, պեանհ, կարիբ դիլ օլդի:

ՊՕՂՈՍ

Սըղըն Ալիդուլի եախշիդըր:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Օդա սըղին Մեարքեարա քիմի բիր շէյդըր:
Բուլարքեանարդա կալսըն, Փօխոս խոնախայ,
գեալսանայ գէդաք սուգդա շիքայաթ էյի-
եաք, բիր քի, բու Ուռուս բիդիմ դիլիմիդի
կամիաջաղ, բիրդա քի եօզ սալդաթընը
կոյուսի բիդիմ թարաֆըմըդի թուլթմազ: Ջը-
հաննամ—սուգդա հալա բիր բիաբիր օլի,
թուլուղ ինան էշշեան օղուրըղընի ուռուսըն
բոյնընա կոյալար ջանըմդա դեարդ կալմազ:

ՊՕՂՈՍ

Սուգա գէդարամ, ամա փուլ հարդանդըր:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Փուլը նէյնըրսան:

ՊՕՂՈՍ (մատնեբոյ հաշվում է)

Ադալակաթ փուլ վեր գէյիբ, պրրվօծիք
գէյիբ, հարգան ալըմ, հալա սուրօթ դա
գէյիբ վեր . . . :

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Կարիբ սեօղ դէդըն, փէրվօծիք դէյիբ,
սուրօղ գէյիբ, բեաս բէյլա մահլըմ րուրա-
դա փուլսուղ կուրթարջադասն:

ՊՕՂՈՍ (նստում է աթոռի վերայ)

Փուլսըղ օլմազ ախըր, Ադա—Սուրադ սան
բիլմիբսան բու ադվօկաթլարը: Բիր ադա-
մա ման չախըր սաթմիշտըմ՝ փուլի վեր-
միրգի, սուգդա շիքաթ էլադըմ ադվօկաթ
դա թուլթտում: Ադվօկաթ մաննան կա-
բախջայ օն մանաթ փուլ, իքի բաթման չա-
խըր ալդի, սորա գէթտի սուգա: Սուգիա
մանա աթկաղ էլադի դէդի իսպաթըն եօխտը:
Համ չախըրըն փուլի գէթտի, համդա ադ-
վօկաթա նահախ փուլ վերդըմ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (նոյպէս նստում է)

Ադվօկաթտան փուլըն նիեա գէրի ալ-
մադըն:

ՊՕՂՈՍ

Նէջա ալըմ, դէիր ման զահմաթ չաքտըմ,
դանըշտըմ սուգդա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Էրմանիսեան, գէնա կօրխա, կօրխա իշ
թուլթուրսան, նեա հեադդի վար վերմասըն:

ՊՕՂՈՍ

Իէիր ման զակօնիման իշ թուլթիրամ,

փուլի դա վերմանամ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Բեաս ըի զօկունինան իշ թութուր, իշի նեախչին ուղուղուր (ձեռքով իւր միրուքը բռնում է): Երմեանի մեան կօրխըրամ բուրդա դա խարաբ էլիասան իշիմիզի: Եջեակ դա Կալգեան գէթսըն, թովուղ դա:

ՊՕՂՈՍ

Բուրդա սուջուկս վերարամ, ալանի գեաթրարամ, փշատ գեաթրարամ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Գէնա էրմանիլիին թութուի, փշատ նեագը, օլան:

ՊՕՂՈՍ

Իգդա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Ելա գէ դա: Մեան բէլա բիլիրամ բու ուռուս օղը ուռուս, սեանըն փիշատընը երեանյ, աղա սալգաթ դա թովուղը երեանյ, եշեայի դա անկրդա, անկրդա մինայ գեազայ:

ՊՕՂՈՍ

Աղզընը խէյրլի աչ, սեան ալլահ:

ՆՈՅՆՔ ԵՆ ԻՎԱՆ:

ԻՎԱՆ (Աղա—Մուրադ ԵՆ ՊՕՂՈՍ կանգնում են)

Սէյաս բարին պրիդեօտ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Կամնաղըմ կուրբանըն օլըմ, բիրդա դէ գեօրըմ:

ԻՎԱՆ

Շոօ տի տօլիույեշ մեայեա բիլմեազ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ (մի կողմ)

Իւղ անդ իջասան հէջ ինանմանամ, եանը գէդըղը դը ըի բիլմիրամ թովուղի ըիմ թութուի: (Իվանին) Մայա դա բիլմազ, ամնա բարին ճուրթընի (*) օնդա թախլըլի:

ԻՎԱՆ

Սկազայ եա, շոօ բարին սէյ չաս պրիդեօտ: Շոօ ժէ տի եջօ խօչեշ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ (մի կողմ շրջուելով)

Վեալեազեազինայ բազարդա մուսուրմանջա դանըղըր, բուրդա նէթօլ, նէթօլ** էլիլը:

ԻՎԱՆ

Գօլօրի չելօլեչեակիմ եաղլիօմ, եա տէրե նէ պօնիմայու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԿ

Ալլահ աբպեար, գեալ բու հէյլմնայ սէօպ կանդըր, բու նա թալէիզի իջնա դիւշորմ, կանդրա դա բիլմիրամ:

(*) Աղա Մուրադե կարծեքով կը նշանակէ յիւր գաս, իսկ առանձին նշանակութիւն չունի: Վ. Մազաթեանց
(**) Ասել է թէ այստեղ Ռուսերէն կը խօսէ: Վ. Մ.

1001
2380

ԻՎԱՆ

Պակիեա կանդալի: Օն խօջէտ չտօբի մենեա արեստօլալի իզ դա եղօ կուրիցի. աի վերնօ սուամ սիօգիշ:

ՊՕՂՈՍ (մի կողմ)

Տղէք, գըմբըզա կըռիւ ջլի:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ (ուղղակի Իվանին)

Սումադ դէմըրամ, սյ եօքիւզ, գէթ բարընը չաղըր՝ իշիմ՝ վար օննան:

ԻՎԱՆ

Շտօ, բմրին:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Հը, բարըն, գէթ չաղըր:

ԻՎԱՆ

Տի նադանել մնէ սը սլօիմ «չագիր» դա «չագիր». սկազալ բազ, նու ի դալօլնօ. Ժգի պօկուդա պրիդեօտ:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Ջանըմը բուրամայ (օձիբը ցոյց տալով) եթըրդըն աղա սալգաթ:

ԻՎԱՆ

Պէրէստան վօրչատ, սաբակա:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Հէյվանըղընա բախըն, սաբաք եօղի գը՝ մեանայ դէյիր: (մատը թափ է տալիս) Սեասընը քեաս, անդօլսուն ալլաչայ՝ կաբուրգա-

լարընը իւխլայ (*) էլարամ, բեաս դեագիլ թուլուղըմի օղրիյիփ, գեալըփ հալայ (ձեռքերը մէջքին դնելով) ճըրթը վըրթը(**) էյլիլը: Տուվայա կազամաթ սագիս, տուայա սիբիր բաթայ:

ԻՎԱՆ

Պօշօլ աի կչօրտու:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Աղա սալգաթ, խաթանը սօլ մեաննեան, սեան սեանըն ալլաչն:

ԻՎԱՆ

Մալչատ. . . . .

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Իթիլ ջըհաննամայ գըռուեաք:

ԻՎԱՆ (ձեռքով նշան է ցոյց տալիս)

Նու, տուտ նէ մեստօ տեբէ կրիչատ. իդի վօն:

ԱՂԱ.—ՄՈՒՐԱԿ

Բեաս սեան նիեայ մեանեայ մալչաթ դէդըն, մեան սեանըն մալչաթընամ:

ԱՀՄԵԱԿ

Դադաշ, նիեայ աջըլլանըր բու. փիեան սալգաթ:

(*) «Իւխլայ» բառը գործ է ածուած ջարդել, վշրել բառերի տեղ, կարծելով թէ ուղիղն այս է:

(**) «ճըրթը վըրթը» բառերը մեր ժողովրդական բառաբանքի մէջ մտածէ՝ ասուան «էնչ ես ճըրթվըթեցնում» վ. Մ.

ՊՕՂՈՍ

Թուրքի խաթէն պակաս չի ըլիլ գլխներինս:
ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (ԱՏՄԱԳԻՆ)

Օ մեանայ մայլաթ դէդի, ջաւաբընը վեր-
դըմ աջըդդը:

ԱՀՄԵԱԳ

Մայլաթ նեադի քի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Մայլաթ ուուսիջաղ կաթըրայ դիեալար:

ԻՎԱՆ

Նեչեիօ ումնիչատ. պաշօլ լիօն:

ՊՕՂՈՍ

Սա մեր լօբբազ տանուտէրիցն էլ լաւ ա
խօսըմ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Սթուհայ թի էշշեաբ:

ԻՎԱՆ

Ստուպայ, (ձեռքից քաշելով) ստուպայ, ա
նէ տօ եա տերեա նակլադու վըաշէյու. (Թող-
նելով) եշօ նապօմինաեա էշակա, կակժէ
սեյաա ի պօլուչիշ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Այ բիշի շիքայաթըմ վար, ալլաշըն եօխ մը
սալդաթ աղա կուգուրմագըն քի: (կողմ)
Աղղըննան միյիդան կօխուր:

ԻՎԱՆ

Եա նիչէիօ նէզնայու, սկազանօ ստուպայ
լիօն, տակ ստուպայ (Թեւից ձգում է կրկին):

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (նորա ձեռից աղատուելով)

Ջըհաննամ օլ, փիան օլլը, փիան:

ԻՎԱՆ

Նէչեիօ տօրգուլատսեա, ըզդէս նի բազար.
իդի լիօն. տատարսկաեա լապատկա:

ՊՕՂՈՍ

Ձէ, էշս կորաւ, էլ ինձ էշ կանյ էս գա-
ղաղած սալդաթը:

ՆՈՑՆՔ, ԲՕՐՇՉԵԻՍԿԻ ԵՆ ԿԻՆԸ.

ԲՕՐՇՉԵԻՍԿԻ

Ելէնա, սմատրի ու. նաս կակիեա միլիեա
գոստի: (Սօտենալով Պօղսին) Նոս սկաժէշ:

ՊՕՂՈՍ

Արեւիդ, գլխիդ մեռնեմ, ափիցար աղա
ջան, ոչ կաժ ա ոչ մանած, հեռի քու սորբ
էրէսիցը, հեռի էս տանիցը, մեր աւանակընա
կորել, վրէն էլ աւելուկ բարձած, էկէլէմ քէ
մօտ գանգատ:

ԲՕՐՇՉԵԻՍԿԻ (մի կողմ)

Մն գալարիտ տօ նէ պօ չելօլէչէսկի, խօտ

տի տուտ լօպնի: (Պօղոսին) Ի՞նչ ա ուզում:
վարօջեմ շոտ եա, նինչա ուզում:

ՊՕՂՈՍ

Արեւիդ մեռնեմ, ափիցար աղա, աւանակս
եմ ուզում, քու սալդաթը, (մի կողմը) ոնց
ասեմ՝ գողացել ա, վայ թէ բարկանայ: (Բօրշ-
չեւսկուն) բերելայ վրէն էլ մըթիքա բարձած
ընդադ էր:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Տի լուչչէ բաստօկույ մնէ դելօ, կակօյ
տամ նազադ, նազադ, տի սուդա կօման-
դօվատ շոտ լի պրիշօլ:

ՊՕՂՈՍ

(Մի կողմը) Ձլնի՛ չի ուզո՞ւմ տալ իմ
աւանակը: Գըլխիդ մեռնեմ, աղա ջան, ախրը
ասեցի աւանակս եմ ուզում: (Աղա—Մուրա-
դին) Ա՛խ թճճրք, քու կռիւն արեց ա՛յ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Տի պրօստօ դուրակ, կակ եա վիժու:

ՊՕՂՈՍ

Հ՛ը, ի՞նչ ա ասըմ, հէնց գիտայ քուռակ էր:
էն ժամը քուռակ չէր, աղա ջան, արեւիդ
դուրբան, մենձ է՛շ էր՝ է՛շ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Սամ տի ե՛շ բրատ, պօդի կա լուչչէ վօն:

(Իւանին) Շոտ տի բէգ բաղբօրու վսեակօվօ
օլուխա վպուսկաեշ սիւդա:

ԻՎԱՆ

Անի դօ վաշեօ բլաղօրօդիեա իմէլի դէլօ
. . . . . (գնում է):

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Դա, դէլօ, կօտօրօե սամ ալլախ նէ բաղ-
բերեօտ:

ԵԼԷՆԱ

Դա շոտ եմու նուժնօ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ա չօրտ ելօ զնաեօտ, շոտ օն տամ խօչեա
սկազատ:

ՊՕՂՈՍ

Ձըլի թէ բռթամ ա ուզում: մի քանի
տլանի ունեմ, նրանով բերանը ջրակալացնեմ,
բաւքի էշըս չըկորչի: Սըչաս, աղա ջան, սըչաս:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Նուկա նէ բաղեասնիտ-լի մնէ մօյ դու-
րալէյ (կանչում է) Իվան, ա Իվան:

ԵՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Փօղոս խօնախայ, բեարքննան թութ, սեան
ալլահ:

ՊՕՂՈՍ

Սեան զօյդըն, սալդաթայ բիարուս սօդ
դէգըն:

ԻՎԱՆ (մտնում է)

Վի իզլօլիլի զվնատ, վաշե բլաղօրօդիէ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ (ցոյց տալով Պօղոսի վրայ)

Անու պօսրօբույ, սպրօսի շտօ էտօմնու
նուժնօ:

ԻՎԱՆ

(Մի կողմը) Պլօխօ եսլի էշակա օտբերուտ,
Մատրեծնուշկա բէզ սլլատեվ օստանետեսա:
(Պօղոսին) Բրատ, զաչէմ տի գնաղէլա,
գնաղելա էս տունա:

ՊՕՂՈՍ

Էս ինչա խօսըմ այքեղ մատաղ: Էշըս դա-
ւայ դա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ (Իվանին)

Կակոյ էշ ու նէլօ:

ԻՎԱՆ

Նէ մօգու զնատ, վաշե բլաղօրօդիէ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ (Պօղոսին)

Շտօ ուտերես պրօսլալօ շտօ լի շտօ
նիբուդ:

ՊՕՂՈՍ

Ինչ վիշտով, աղա ջան, էշըս եմ կօրցրել:

ԵԼԷՆԱ

Անդրէյ Պետրովիչ, վէրնօ օն էշակա պօ-
տերեսլ:

ԱՂԱ—ՄՈՒԲԱԳ

(Մի կողմը) Անդրը Փեդրովիչ, բունըն
ադըդըր հա, այ անդըրընա կալսըն բաշընա
ադըն:

ԻՎԱՆ

Օն վրեսօտ, վաշէ բլաղօրօդիէ, էշակ վօլսե
նի ելօ. էյ, էյ նի ելօ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Կակոյ էշակ:

ԻՎԱՆ

Իա վոն, շտօ ունաս նա կօնիւշնէ, տօտ
նալիւչեն կակօյու-տօ վօնիւչէյու տրալօյու,
ա ու նէլօ դուլօնօ բիտ բէզ տրալի:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Օտկուդա տի պրիգնալ ելօ:

ԻՎԱՆ

Նէ մագու զնատ: (Մի կողմը) Նէ ուդա-
լու նա սչեսօտ էշակա վիպիտ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Կակ էտօ նեմագու զնատ, մերզալիեց, լուչչէ
գօլորի պրալիդու:

ԱՂԱ—ՄՈՒԲԱԳ (ուրախ)

Մալչեսաթ գլեարոան:

ԻՎԱՆ

Սլուշայուս: Գալիլեա եա վիշել նադւօր,
վիժու էշակ էտօտ սամբի, շոօ տէպեր ու-
նաս նա կանիւշնէ: . .

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Գօլորի, օտկոճղա տի պրիգնալ էշակա,
ա շոօ տէպեր նա կանիւշնէ, էտօ եա ուժէ
պիշալ:

ԻՎԱՆ

Տօջնօ տակս:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Շոօ տօջնօ տակս:

ԻՎԱՆ (վախենալով)

Շոօ էտօ սամբի էշակ սը վանիւշի տրա-
վօյ տէպեր ու նաս նա կանիւշնէ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

(Մի կողմը) Վօտ բարլան, վօտ ասեօլ:

ԱԳԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Նէջա գեօրդըն փաթալընը: Եօրգեանմիշ-
տըն մեանի կըննաշտըրասան:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

(Ի վանին) Դա օլուխ տի տակօյ, ատվեչայ
մնէ նա վապրօս, ատկոճղա տի պրիգնալ:

ԻՎԱՆ

Եա տօլիօ սը դւօրա պրիգնալ նա կա-
նիւշնիւ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Անադւօր կնամ, կտօ ժէ պրիգնալ, նէ տի:

ԻՎԱՆ

Նի կակ նէտս վաշէ բլադօրօգիէ: (Մի
կողմը) Վօտ սովրալ, վիշբի նէ սօրվատսեա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ի . . . շոօ էշակ էտօտ նավիւշեն տրալօյ.

ԻՎԱՆ

Տօջնօ տակս:

ԱՀՄԵԱԴ

Դադաշ թովուղըմը ալ նեա:

ԱԳԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Սուս օլ գեօրըմ բիր:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

(Պօղոսին): Ա տի գօլօրիշ, ու տերե էշակ
պրօպալ:

ՊՕՂՈՍ

Ես ճնց հասկացնեմ էս դանդալօշին
(զուում է իշի նման, ձեռքերը ականջին
գրած) ըհայ, ըհայ, պրօպալ ավիցար ջան:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Շոօ ժե տի վիեօյ:

ՊՕՂՈՍ

Հա, ալիցար ջան, գլխիդ զուրբան, հէնց վըղըզալէն էր գնում (Ափստալով՝ ձեռքը ծնկան է խփում) Ա՛խ իմ էջրս:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Մն նե պօնեալ շոօ լի: Վօտ տուտ շոօ բըլօ ու էշակա: (Միջքին խփելով)

ՊՕՂՈՍ

Քէ մնտալ, աղա ջան, էտա հա, հասկացել ես, վրէն փալան կար, էն ժամը սուտ չկայ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Պա նէ պալան: Շոօ տի վեօղ դուտմու, արբուդ, եաջմեն, շոօ:

ՊՕՂՈՍ

Հէնց գիգայ ես ձմերուկի բերում: Նէթ բարին ջան, ճակատիդ մեռոնը վկայ, աւելուկ տաշի, սխտոր բաշի*, ըհը էս էր իմ բերածը:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Եա տերեա սպրաշիվայու, շոօ տի վեօղ, դուտմու իլի տրալու:

ՊՕՂՈՍ

(Մի երկու ալանի ջիբիցը հանում է եւ

(*) Սխտորին անունը յեշելով միայն կարծում է պիտի էրեն հասկանան, որովհետեւ աւելուկն սխտորով կուտեն: Վ. Մ.

թաւաղայ անում) Բռթամը մութը տեղը լիս կտայ: Հրամերէք աղա ջան, տերեւ ա, տերեւ: Համեցէք, ալանի անուշարէք:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Բլադօղարիյու, բրատ, եա նե լիւբլիւ էտի լեպեօշկի:

ԵԼԷՆԱ (մօտ է գալիս)

Կակի՞եա լեպեօշկի:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նե զնայու, կակ ծնի ին նազիվախու:

ԵԼԷՆԱ

Պա շոօժէ էտօ:

ՊՕՂՈՍ

Կուշայ, կուշայ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նէտ. մի սպերվա պօլիօնչիմ ստվօիմ էշակօմ:

ՊՕՂՈՍ

Ի՞նչ ֆօղը տայ իր գլխին Պօղոսը, էշակ հա էշակը գցել ես ու մի բան չես անում:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Իվան, նուկա պրինեսի նեմնօգօ տօյ տրալի:

ԻՎԱՆ

Սլուշայուս:

ԵԼԷՆԱ

Նա շտօ տեբէ:

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Ա Վօտ մի ուղնայեմ, եսլի տրալա ելօ,
տօ նէտ սօմնէնիեա, շտօ ի էշակ ելօ:

ԵԼԷՆԱ

Պալնօ բի տակ:

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Կաժեոսեա եա լօսնու, պակուդա դօբիւս
իսալնի: Եա զնաիւ շտօ էտու կաշու մնէ
նալարիլ մօյ Նվան, վոտ ի իմէյ պրիսլուգու . .

ԵԼԷՆԱ

Կրուգօյ ըազ պօսիլաեշ ելօ վազարօզ զա
չեմ նիբուգ. նեսլրեմեննօ պրիդեօտ սպուս-
տիմի բուկամի, նե դաիւտ բարինեա բէզ
դենենգ, ա սուտ, վօտ վիզիշ, բէզ դենեգ
էշակա խօչետ պրիսլօիտ: Նէտ կակ խօչեշ,
դրուգ մօյ տի լուչէ վազմի դրուգօլօ, ա
ելօ պեանիցու եա դերժատ նե մագու:

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Վտօմ տօ ի սիլա, շտօ տրուդնօ դրուգօլօ
վգեատ, եա ի բէզ տալօ չաստօ մենեայու
էտիխ դուրակով: Պօժալույ դրուգօլօ ի նե
դադուտ: Ա տի միլաեա մաեա, լուչէ բու-

դէտ՝ եսլի ի վազարօզէ զա դենգի բուգէշ
պակուպատ: Վօտ ի վիխօդիտ, շտօ պրիու-
չիշ սագարոգա բէզ դենեգ տասկատ, պրիս-
վօիտ ի չուժալօ էշակա: Պա:

ԵԼԷՆԱ

Վօտ տեբէ ի նա, տէպեր եա շտօ լի վի-
նալնատա: Բազվէ եսլի գալարեատ պրինէսի
նեմնօգօ զելէնի, տօ ծն ի էշակն դօլժեն
ուկրաստ:

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Բէզ սամենիեա, զելէն դլեա գասպօզ՝ ա
էշակա դլեա սէբեա. . . (մոնուժ է Նվանը
ձեռքին հասարակ խոտ):

ԻՎԱՆ

Կրուգօյ ու նաս վսագու նէտ տրալի:

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Կտօ—ժէ պրօսիլ տեբէ վսագու նարվատ
տրալի:

ԻՎԱՆ

Վի պրիկազալի:

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Վրեօշ:

ԻՎԱՆ

Տօշնօ — տակա:

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Պադի լուչէ պրինէսի մնէ տօյ տրալի,

շոտ նա էշակէ բիւա նալիլուչէնա: Պօնեալ
իլի նէտ:

ԻՎԱՆ

Պօնեալ վաշէ բլաղօրոզիէ: (գնում է)

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Սկարեյ (ետեւից): Վօտ բէղ տօլիօլիյ:

ԵԼԷՆԱ

Դա օն պրիտլօրեանտեսա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Իլեա չեւթ՝ եմն պրիտլօրեանտեսա:

ԵԼԷՆԱ

Ա. շոթբի նէ օտգալաա էշակա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ա. ՚, յօտ շոտ. . . Տակ պակաժու—ժէ
եա եմն, կակ նաղօ նէօտգալաա:

ԵԼԷՆԱ

Տի սլիշկօմ պաբ, օն տէբեա վօլսէ նէ
բօխտեսա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Դա, էտօ յէրնօ. մի ելօ իղբալօլալի:

ԵԼԷՆԱ

Նէ մի, ա պրօտտօ տի: Պապրօբույ, իղբէդ-
կա պրիկրիկնի նա նէվօ, պատմաորի կակ
օն խաղրավիտեսա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Խարաշօ, խարաշօ, պօսլէ էտալօ եա բու-
դու օբխօղիտեսա սնիմ սորօժէ:

ԱԼՄԵԱԴ

Թովուղըմը ալ, նեան:

ԱԳԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Անկըռմայ, ուռուս կուլաղընը քեասար:

ԻՎԱՆ

Իգլօլտէ: (բերում է աւելուկը):

ԱԳԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Դօղըրդան, բու սօփի օղըր թովուղը սօփ
բիշերիկի. եմիշ օլսա, իշիմիղ թամամ դը:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ (Իվանին)

Խարաշօ, պաշօլ վօն, պակա տի մնէ նէ նու-
ժեն: (Պօղոսին) Նու, էտօ շոտ-լի տի վեօզ:

ՊՕՂՈՍ (ուրախ)

Էդ, աւելուկ տաշի, սխտոր բաշի:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Նու, սլաւա բօղու, զնաչիտ ի էշակ ելօ:
(Ելէնին) Տի պրալգու սկաղալա, մօյ դրուգ,
շոտ օն պրիտլօրեանտեսա: (Պօղոսին) Վոզմի
սլօյու տրալու, էշակա ի մոժէշ իղտի:

ԵԼԷՆԱ

Բուգետ տերէ սնիմ տօլիօլաա, վէդ վօտ
եշջօ դրուգօյ ժղետօ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Պրիզնատեսա եա տակ զահնտերէսօվալ-
սեա իմ, շոտ տալօ ի սալսէմ զաբիլ:
(Կանչում է) Իվան:

ԻՎԱՆ

Ձեզի իզլօլխտէ:

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Ատղայ եմու, ելօ էշակա սլիւկօմ:

ԻՎԱՆ

Յակ ժէ ատղատ. մօժէտ՝ նի ելօ:

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Նեչէլօ ումնիչատ, կաղղա պրիկազիվա-
յուտ տերէ, իսպօլնեայ:

ԻՎԱՆ

Տակ պրիկաժետէ. . .

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

Դն, իղի ատղայ եմու էշակա, պուստ
իղեօտ:

ԻՎԱՆ

Սլուշայուս: (Պօղոսին) Գնացելա, էշ տուելա:

ՊՕՂՈՍ

Մնաս բարին, ափիցար ջան, իմ աչկին,
քե հրմայ ալանի կբերեմ: (Գնում է):

ԲՕՐՇՁԵԻՍԿԻ

(Գնալով ելենին) Եա սէյ չաս բուղու, ա
տի, մօյ դրուգ, բագսպրօսի, շտօ նուժնօ
էտօմու տատարինու:

ԵԼԷՆԱ (Աղա—Մուրադին)

Ա տի՛ զաչէմ պրիշօլ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Իզդրասթի փօժօլիսթա, էթա փիան սալ-
դաթ մայա ի՛շթօ խօչիշ:

ԵԼԷՆԱ

Շտօ տերէ նուժնօ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Մայիւն. վօթ սաղիս սարայ, տվօյ սուղի
սաղիս սարայ: (Ահմեաղի վերա ցոյց տալով)
Էթա մայեայ մալչիք:

ԵԼԷՆԱ

Գալարի-եամնէե. եա տէրէ նէ պանիմայու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Էղա աղին բօլշօյ, մինօգօ. . . մալինգա,
մալինգայ, կըռթը, կըռթը ըզդէս սուղի:

ԵԼԷՆԱ

Շտօ տակօն՝, կիրտի, կիրտի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Նեզնայի՛շ, կուկկուլիկո՛ւ, վօթ:

ԵԼԷՆԱ

Նէտ, նիզնայու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Է՛հ թաքոյ, եաիթսին բարինկա կուկկու-
լիկո՛ւ:

ԵԼԷՆԱ

Նու, նու, զնայու պետուխ շտօլի՛:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Վօթ, կուկկուլիկու ժէնա սուղի սաղիս.

ԵԼԷՆԱ

(Չայն տալով) Անդրէյ Պետրովիչ, ա Ան-
դրէյ Պետրովիչ (Իլանին) Պազալի բարինա,
եա եվօ նե պանիմայու:

ԻՎԱՆ

Ի բարին նէ պայմեօտ ելօ:

ԵԼԷՆԱ

Տակ կակօժէ տուտ բըխտ:

ԻՎԱՆ

(Պրիկաժիտէ պրօզնատ, դա ի տօլիօ. էտօ լուչճէ բուգէտ: (Մի կողմը) Ի կուրիցա տաղդա տօլիօ:

ԵԼԷՆԱ

Տեբէ նի սպրաշիվայուտ, շտօ դէլատ. լուչճէ պազավի բարինա:

ԻՎԱՆ

Սլուշայուս: (Գում է)

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Խանրմ, այ գեօզալ խանրմ:

ԵԼԷՆԱ

Սէյ չաս բարին պրիդեօտ, եա տօլօեփօ եազիկա նէ պանիմայու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Հեարչեանդ բիլմագըմ, ամմա խօրօշով:

ԵԼԷՆԱ

Նօ ինտերեսնօ զնատ, շտօ օն խօչէտ սկազատ: Նէ պատերեանլի օն էշակա:

ԱՀՄԵԱԳ

Բու խանրմայ դէճըն, դադաշ, փոմիոյու թօլուղըմը վերսըն:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Դէդըմ բեաս, խանրմայ կուրբան օլում, օդա բույուրդու սալգաթայ. գէթսըն գեա-

(Թրորն: (Ելէնին) Գեօզալ խանրմ, բու քիչ-կինա, մալչիք օլմիեաիդի թօլուղ նեա դը քի, ջանըմը դա կուրբան էլարդըմ սեանեա:

ԵԼԷՆԱ

Եա բադա, վիսլուշատ տէբեա, տօյլիօ բիլմիր: (գնում է)

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Այ օ դիլինը եյըմ, նիեայ բիլմիր, նեազը խանրմ: Հէչ Նահ—Աբբասըն դա բիր բէլայ խանրմը եօխ իմիշ: Արվադ կրամի բիր էլայ շէյ դըր, քի նեա կեադար եախշի սախլի-ասան, զիննեաթըլ, եասասըլ, բիրա բէշ, բիրա օն, արթար օնըն նազինան կեամդեա-սի: Բիզար արվաթ սախլամըրլի քի, արվա-դը բիւբիւրիւք չեարշով իչինա, իւզիւնեայ չեաբըրըք իւրբեանդիի, ուզախտան բախան ալէյբանիտ բեանգադը. բաշ, Հինդ գիրդա-քեանը, բօյուն, արմըդ սափը, այաղլար, բալաբան չուբուղը. բուղը բիզիմ արվադ-լարըն լիբասը: (Մտնում են զանազան դըռ-ներից Բօրչեւսկի եւ Ելէնան)

ԲՕՐՇՉԵԻՍԿԻ

Տի զվալա մենեա:

ԵԼԷՆԱ

Դա զվալա, բասպրասի սամ էտալիօ տա-տարինա, եա պրիզնայուս նի չեփօ բօլնօ նէ մագլա պանեատ իղ ելօ սլով: Եա տէբէ աղնօ

սկաժու, ժիվեա վէտում կրայու նէաբխա-
դիմն նաուչխոսեա ի գաւարիա պօ իխնէմու:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Վէրնօ: (Մուրադին) Նու, զգրավստովոյ
կեալբալայ գադժի, շտօ նուժնօ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Իզգրասթի փօժօլսկա, եա իճթօ զօվօրըմ
թի զանքմ նը-փանըմայը:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Դա բրատ, էտօ վէրնօ. եա տէրեա նէ
պանիմայու, ի եդվա-լի պայմու, եսլի վսեօ
բուդէշ տակ բալտատ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ (ցոյց տալով ԱՏմադին)

Նու մայա մալչիք:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Օչեն պրիեատնօ, ա տի կտօ. սնաչալա
րէկամենդույսեա սամ, ա զատէմ մալչիկա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Մայեա, սուդի սադիս սարայ չեալավէրք
վեա:

Պայդում կարաբաղ

Պայդում գեանջեայ,

Խանըմ օ աղ բուխաղ

Եամիմ դօյունջաղ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Խարօշանա րէկամենդացիեա. նէչէփօ սկա-

զատ: Նու դա, պանիմայու տէպէր, զնաչիտ
տի մուլլա, իլի պէվէց, ա սիւդա զաչէմ
պրիշօլ կա մնէ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Քամնէ նէթ, բարըն, իզնայիշ, մայեա մալ-
չիք ութուրում, վիչիրում ու, ու, ու:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Տակ մնէ տօ շտօ զա դէլօ, շտօ տվոյ
մայչիկ ուտրում վեչերում ու, ու, ու, դա
րագվէ եա վինալատ:

Դա կանկ ժէ տի սմէլ բէզպակոիտ մենեա,
փօտ նարօ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Նէթ, վօթ, աղա սալդաթ կարափշիք ու-
շաղըն թովըղը:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Տօլուխ, շտօ տակօյ տօփուխ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Է՛հ, բարըն, էթա, իճթօ, արզըմայ միւթեա-
վաջջէհ օլ, ադին բալշօյ, մալինգայ, մալինգայ,
կըւթը, կըւթը ըզդէս սուդի: Խնդի դա
կամմասն, լափ հէյլանդը:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Կանկ, շտօ տակօյ կիրտի, կիրտի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԳ

Եաիցին բաբինկա նիզնայի՛շ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Իա չորտ սամ նէ բազբերեօտ, կտօ տամ
եայցին պապենկա:

ԵԼԷՆԱ

Իա պետուխ ժէ, մօյ դրուգ, կակ տի նէ
պանիմայեշ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Բնգլէ . . . պանիմայու, պանիմայու, ա
դայլէ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Իայլէ շթօ: Հայ գիլ հարդասան, բիր
բունըն եօհտեսարննեան գեալայդըմ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Նու, գաւարի սկարէյ, մնէ նեկաղդա, շտօ
ժէ տամ եահցին պապենկա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Ախար վօթ թվօյ ժինա, (ցոյց է տալիս
Ելէնին), եմու դա ժենա եսթ նե՛ա, կարա-
փիշէք ըռափաթայ, հեար չի մեալիեաթի
բիր զադ դեայիլ, ամնա . . .

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Եմու ժենան, բազլէ՞ ու պետուխա ժէնա,
դա վպրօջեմ, եահցին պապենկա, վէդ մուժ
ժէ կուրիցի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Վօթ կուրիթսա սուդի սադիս:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Քալարի, գալարի եա սլուշայու տէբեա:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Էթա մայլէք, էյբօխ, էյբօխ բարըն, օ խա-
նըմըն բաշընա անդօլսըն, ութուրուամ, վիչիրուամ
ու, ու, ու, դաւայ թուլուգ: (Մի կողմ) Այ
քիշի աղլամա դա նեա դիեար ուուու:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Տակ պօ տվայեմու, կեալբալայ գադժի, տօ-
փուխ էտօ կուրիցա, ա կարապշիկ՝ էտօ
զնաչիտ ուկրանլի:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Մայիա քեալբալայ հաջը նէթ բաբաթայ,
մայեա Մուրադ—Աղա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Եա տակ պալագալ, շտօ վերնօ տի կեալ-
բալայ գադժի, նու վսեօ բալնօ՝ Մուրադ—
Աղա, կտօ ժէ կարապշիկ տիօյու կուրիցու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Սալդաթ կարափշիկ, բարըն: (մտնում է
Իվանը)

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ֆու, տի մերզօստ, Իվան, ապեատ օն:
(Իվանին) Տի՛ շտօ լի ունիխ կուրիցու պայմալ:

ԻՎԱՆ

Նի կակ նէտս, վաշէ բլադօրօդիե, անա
սամա պրիլէտէլա կնամ նա դօր:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Հեալքեաթտեա նէթ, ջիբեայ զիեանդը:

ԲՕՐՀՉԵՒՍԿԻ

Անա պրիւէտէլա, ա տի պայմնլ ի դերժիլ:

ԻՎԱՆ (վախենալով)

Նի կակ նէտտ, անա զաշլա նա կուխնյու
ի եա . . . . .

ԲՕՐՀՉԵՒՍԿԻ

Վսեօ ժէ տի պայմալ, տանկ շտօ լի:

ԻՎԱՆ

Տակ տօջնօ, եա . . . .

ԲՕՐՀՉԵՒՍԿԻ

Պադի ժէ սիյու մինուտու ատդայ ի շտօ-
քի վպէրեօդ տի ու մեճեա նէ սմէլ պադօք-
նիխ գլուպօստէյ տիօրիտ: Էտօ զամեչատեւնօ
կակաեա սկատինա, սօ վսեխ ստարօն ժալօբա.
պակօյա նէտ: Ստուպայ ժէ սէյլաս:

ԻՎԱՆ

Սլուշայուա . . . (հեռանում է)

ԲՕՐՀՉԵՒՍԿԻ

Պադի վազմի, գադժի, սիօյու կուկուրիկու:
Ա տի դրեան, նէ մէշկայ, ատդայ սիյու
մինուտու:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Կուկուրիկու նէթ բարաթայ, եմու ժէնա
սուդի սադիս. այ ուզուճ զուլադ:

ԲՕՐՀՉԵՒՍԿԻ

Նու դա ելօ ժէնու ի դադուտ տեբէ:

ՆՈՅՆԻ ԵՆ ՊՕՂՈՍ.

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Ալլահ սեանի բիզար իւչիւն չեօխ գէօր-
մեասըն, ալլահ էօմրընը ուզուճ էյլասըն, բու
մարալ խանըմը դա սանեայ բաղըլլասըն: Մա-
րալդը, մարալ, բիր բէլա արվադը օլան նիեա
կօջալսըն:

ԲՕՐՀՉԵՒՍԿԻ

Ու մեճեա պրօստօ գալալա ըզբալէլա,
նէ պանիմայու. կտօ շտօ մարալ . . . .

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Եանի եա զօլօրըմ, վօթ խանըմ, եախշի
խանըմ, ծնա կուրբան օլում:

ԲՕՐՀՉԵՒՍԿԻ

Դա էտօ, բրատ, նէ տվաեօ դէլօ, եախշի
խանում իլի նէտ:

ԵԼԷՆԱ

Նտօ ծն գալարիտ,

ԲՕՐՀՉԵՒՍԿԻ

Կաժէտսեա տի եմու պանրալիլաս, ծն
կակիեա տօ տատարսկիեա լիւբէղնօստի գօ-
վօրիտ:

ԵԼԷՆԱ

Պրագօնի եկօ կչեօրտու. շտօ տի սմոտ-
րիշ նա նէփօ: Վօտ սչաստիե, կօմու եա
պօնրալիլաս՝ բրիտօմու տատարինու:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Նէ տօրօպիս, օն բէզ տալօ ույրեօտ:

ԻՎԱՆ (մտնում է հաւը ձեռքին)

Վօտ իխ կուրիցա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ատղայ եմնու: Վազմի, գաղժի, սվօյու կու-
րիցու,

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Օչիմ իսփասիբա, փրաշայթ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Պրաշայ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

(Որդուն) Գէղախ բալամ: Թովուղը բեարը
թութ. ալլահ բուլարա մին եաման վէրսըն:
(գնում են)

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ախ տի մաշէնիկ. եշօ բուգատուեա: (Ի-
վանին) Ա, նու կա վշեյու եկօ պա սալ-
դատսիի:

ԻՎԱՆ

էտօ մոժեմ:

ԱՂԱ—ՄՈՒՐԱԴ

Վալլահ պօշօլ օլրրամ, սալդաթ աղա, կա-
փիի թափալրամ դէդըմ, դահա նիեա վու-
րըրսան: (Կուլիսի ետեւից) Այ բաղբոննիք,
մաշէննիք սալդաթ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Նու դա, վուրիբսան: Մաեօ պօշտէնիե
էտակ օտալլաչիվայուտ էտի բէստիի զաղօբբօ.
ստօիլօ դէեա էտալօ բրիտալօ օսլա գօլօլու
լօմատ. (եաման) գալարիտ:

ԵԼԷՆԱ

Նէ սերդիս, դրուգ մոյ: Տի խօշեշ, շտօբի
կաժդի մուժիկ օտալլաչիվալ զա դօբբօ դօբ-
բօմ, կօղղա նի գգէ ի նի օտ կալօ էտօ
օժիղատ նէ վազմօժնօ: (մտնում է Պօղոսը)

ՊՕՂՈՍ

Աղա ջան, բույուր, աւել պակասն էլ մի-
նաւաթ ենք:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Դա էտօ շտօ տակօե:

ՊՕՂՈՍ

Քէ հրմա փէշքաշ եմ բերել:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Բէշկէշ:

ՊՕՂՈՍ

Փէշքաշ կուշայ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

էտօ շտօ ժէ:

ՊՕՂՈՍ

էդ, աղա ջան, պօպօբա, մընէլ շարար:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Կանկ. պօպ նա սախարէ. պրիզնայուա նի-
կաղդա նէ պրօբօլալ. պօպօլ նա սախարէ:
Ա նուժնօ պապրօբօլատ: Նէ խօջէՂ-լի տի Ելե-
նա, ա: Դա անի կակիեա վիուսնիեա (ուտելու)

ԵԼԷՆԱ

Կակիի տի նաշօլ պօպօլ նա սախարէ-
(ալանու մէջը նայում է) տուտ պրօստօ
արէխի, սախար ի կաժէտսեա կարիցա:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Պուստ պօ տիօեմու, ալսեօտակի վիու-
նիեա. չեօրտ բի իիս պաբրալ: (Պօղոսին) Տի
բրատ, Միկիրտիչ:

ՊՕՂՈՍ

Նէթ, աիիցար աղա ջան՝ կլէկչի Պօղոս:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ (շարունակ ուտում է ալանին)

Նու, կլէշչի Պօղոս: Էտօ բազվէ իմեա.
ապեատ տի սկաժէշ, շտօ եա վիդուսիվայու:
Դա ու նիս վսէ իմէնա տակիեա սմէշնիեա:

ՊՕՂՈՍ

Կլէկչի Պօղոս:

ԵԼԷՆԱ

Կանէչնօ վիդուսիվանշ: Օն վօլսե նի տօ
գավարիտ:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Տակ կանկ-ժէ օն սկազալ:

ԵԼԷՆԱ

Բազվէ տի կլէշչի սկազալ:

ՊՕՂՈՍ

Մեղայ բեզ Տէր Աստուած, խանում կլէկչի
Պօղոս Աշտարակ գաղիս:

ԻՎԱՆ

Վաշէ բլաղօրօղիե:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Շտօ տէբէ:

ԻՎԱՆ

Պազվօլտէ սնէլօ զա սբերեժենիե էշակա:
Վէդ եա ելօ սուտի կարմիլ, նադօբի զա
տրուդի՝ նա վօղըչիկու:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ձա կակիեա տրուդի: Շտօ տի սղվօրա
պրիզնալ նա կանիւշնյու:

ԻՎԱՆ

Նիկակ նէտս:

ԲՕՐՇՉԵՒՍԿԻ

Ա, շտօ ժէ:

ԻՎԱՆ

Եա սմայդանա պրիզնալ ելօ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Ա կանկ ժէ մնէ գօլօրիլ, շտօ սղօրա տոյլիօ:

ԻՎԱՆ

Վինավատ:

ԲՕՐՇՁԵՒՍԿԻ

Նէչէլօ վինավատ, մերգալեց, պաշօլ վօն. տէբէ բօլնօ նիչէլօ նի սլեղուետ: Ուկրալ, դա եշչեօ «գա տրուդի դալայ». էկա պա- տրուդիսեա, ուկրալ: (Պօղոսին) Տակ—կանկ, կանկ տի սկաղալ, կոօ տի:

ՊՕՂՈՍ

Զահլա տարան էլի, ուլվէհ: (Կլէկչի ձեւա- ցնելով) կլէկչի, խանուս հըհ միլ, հը հը մը հը . . . .

ԳԻՆԵ Է 25 ԿՈՊ.

2013

12897

